

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ ผลของโปรแกรมการให้ข้อมูลการจัดการความเจ็บปวดด้วยตนเอง ต่อความเจ็บปวดและความพึงพอใจของผู้ป่วยมะเร็ง หน่วยระงับปวด โรงพยาบาลมหาสารนครเชียงใหม่

ผู้เขียน

นางสาว จิรามาศ ชูทองรัตน์

ปริญญา

พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต (การพยาบาลผู้ใหญ่)

คณะกรรมการที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระ

รองศาสตราจารย์ นันทา เล็กสวัสดิ์ ประธานกรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กนกพร สุคำวัง กรรมการ

บทคัดย่อ

ความเจ็บปวดที่เกิดขึ้นในผู้ป่วยมะเร็งเป็นปัญหาสำคัญ ทำให้ผู้ป่วยเกิดความทุกข์ทรมานทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจและสังคมซึ่งการจัดการความเจ็บปวดด้วยตนเองทั้งการให้ยาและไม่ให้ยาสามารถลดความเจ็บปวดได้ การศึกษาถึงทดลองครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลของโปรแกรมการให้ข้อมูลการจัดการความเจ็บปวดด้วยตนเองต่อความเจ็บปวดและความพึงพอใจของผู้ป่วยมะเร็ง หน่วยระงับปวด โรงพยาบาลมหาสารนครเชียงใหม่ ระหว่างเดือนมกราคม พ.ศ. 2551 ถึงเดือนมีนาคม พ.ศ. 2551 กลุ่มตัวอย่างถูกเลือกแบบเฉพาะเจาะจง จำนวน 40 ราย โดยจัดให้ 20 รายแรกเป็นกลุ่มควบคุมและอีก 20 รายเป็นกลุ่มทดลอง เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา ประกอบด้วย 1) โปรแกรมการให้ข้อมูลการจัดการความเจ็บปวดด้วยตนเองและคู่มือการจัดการความเจ็บปวดด้วยตนเองในผู้ป่วยมะเร็ง ที่ผู้ศึกษาและคณะกรรมการที่ปรึกษาสร้างขึ้นจากการทบทวนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง 2) แบบบันทึกข้อมูลทั่วไป 3) แบบบันทึกข้อมูลความเจ็บป่วยและการรักษาพยาบาล 4) แบบประเมินความเจ็บปวดโดยใช้มาตรวัดความเจ็บปวดชนิดที่เป็นตัวเลข 5) แบบบันทึกรายงานความเจ็บปวดด้วยตนเองที่บ้าน 6) แบบบันทึกวิธีจัดการความเจ็บปวดด้วยตนเองที่บ้าน 7) แบบประเมินความพึงพอใจโดยใช้มาตรวัดความพึงพอใจเปรียบเทียบกับสายดาตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาของโปรแกรมการให้ข้อมูลการจัดการความเจ็บปวดด้วยตนเองและคู่มือการจัดการความเจ็บปวดด้วยตนเองในผู้ป่วยมะเร็ง โดยผู้ทรงคุณวุฒิ และนำมาปรับปรุงแก้ไข

ตามข้อเสนอแนะ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา สถิติไคสแควร์ สถิติฟิชเชอร์ และทดสอบสมมติฐาน โดยใช้สถิติทดสอบค่าที่ชนิดสัมพันธ์กันและสถิติทดสอบค่าที่ชนิดที่เป็นอิสระต่อกัน

ผลการศึกษาค้นพบว่า

1. ภายหลังได้รับโปรแกรมการให้ข้อมูลการจัดการความเจ็บปวดด้วยตนเองผู้ป่วยกลุ่มทดลองมีความเจ็บปวดน้อยกว่าก่อนได้รับโปรแกรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .001$)
2. ภายหลังได้รับโปรแกรมการให้ข้อมูลการจัดการความเจ็บปวดด้วยตนเองผู้ป่วยกลุ่มทดลองมีความพึงพอใจมากกว่าก่อนได้รับโปรแกรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .001$)
3. ผู้ป่วยมะเร็งกลุ่มที่ได้รับโปรแกรมการให้ข้อมูลการจัดการความเจ็บปวดด้วยตนเองมีความเจ็บปวดน้อยกว่ากลุ่มที่ได้รับการจัดการความเจ็บปวดด้วยตนเองตามปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .001$)
4. ผู้ป่วยมะเร็งกลุ่มที่ได้รับโปรแกรมการให้ข้อมูลการจัดการความเจ็บปวดด้วยตนเองมีความพึงพอใจมากกว่ากลุ่มที่ได้รับการจัดการความเจ็บปวดด้วยตนเองตามปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .001$)

ผลการศึกษาค้นนี้แสดงให้เห็นว่าโปรแกรมการให้ข้อมูลการจัดการความเจ็บปวดด้วยตนเองของผู้ป่วยมะเร็งที่ประกอบด้วย แผนกิจกรรมการให้ข้อมูลส่งผลให้ผู้ป่วยมีความเจ็บปวดลดลงและมีความพึงพอใจมากขึ้น การศึกษาค้นนี้จึงสามารถนำไปเป็นแนวทางในการพัฒนาคุณภาพการดูแลผู้ป่วยและทำให้การจัดการความเจ็บปวดด้วยตนเองในผู้ป่วยมะเร็งให้เกิดประสิทธิภาพเพิ่มมากขึ้น

Independent Study Title Effects of the Information Self-pain Management Providing Program on Pain and Satisfaction Among Cancer Patients at Pain Clinic, Maharaj Nakorn Chiang Mai Hospital

Author Miss Jiramas Chuthongrat

Degree Master of Nursing Science (Adult Nursing)

Independent Study Advisory Committee

Associate Professor Nunta Leksawasdi Chairperson

Assistant Professor Dr. Kanokporn Sucamvang Member

ABSTRACT

Pain in cancer patients is a major problem which affects them physically psychologically and socially. Self-pain management including pharmacological interventions and non-pharmacological interventions can relieve pain. The purposes of this quasi-experimental study were to examine the effects of the information self-pain management providing program on pain and satisfaction among cancer patients. Forty adult patients who experienced pain due to cancer and attended the Pain Clinic at Maharaj Nakorn Chiang Mai hospital during January 2008 to March 2008 were selected by using purposive sampling. Subjects were assigned into the control and experimental groups equally, 20 in each. The study instruments composed of; 1) The Information Self-pain Management Providing Program and Manual of Self - pain Management, which were developed by the researcher and advisory committee from reviewed literature; 2) Demographic Data Form; 3) Illness and Treatment Form; 4) Evaluated Pain Form by using numeric rating scale; 5) Daily Pain Scale Form; 6) Self -pain Management Report Form; and 7) Evaluation Satisfaction Form, measuring satisfaction using the visual analogue scale. The content validity of the Information Self-pain Management Providing Program and Manual of Self - pain Management were approved by experts and revised in accordance with the suggestion.

Data were analyzed by using the descriptive statistics, chi-square, Fisher' exact probability test, pair t-test and independent t-test.

The results of this study reveal that:

1. After receiving the Information Self-pain Management Providing Program the experimental group had a statistically significant lower pain score than before receiving the Information Self-pain Management Providing Program ($p < .001$).
2. After receiving the Information Self-pain Management Providing Program the experimental group had a statistically significant higher satisfaction score than before receiving the Information Self-pain Management Providing Program ($p < .001$).
3. The experimental group, who received the Information Self-pain Management Providing Program, had a statistically significant lower pain score than those who received routine care ($p < .001$).
4. The experimental group, who received the Information Self-pain Management Providing Program, had a statistically significant higher satisfaction score than those who received routine care ($p < .001$).

The results of this study indicate that the Information Self-pain Management Providing Program could relieve pain and increase satisfaction of patients who experience pain due to cancer. Implications to effective nursing practice were recommended.